

Allmänna serveringsbestämmelser för alkoholdrycker

Riktlinjer för alkoholserving finns i alkohollagen, Folkhälsomyndighetens föreskrifter och kommunens riktlinjer. Här kan du läsa en sammanfattning av de viktigaste bestämmelserna.

Tillståndshavarens ansvar

Ansvar för att all servering av alkohol sker i enlighet med alkohollagen ligger alltid hos tillståndshavaren (restaurangägaren/krögaren).

Serveringsansvarig

På varje serveringsställe ska tillståndshavaren själv, eller av denne utsedd serveringsansvarig person, vara närvarande när alkoholdrycker serveras. Detta gäller under hela serveringstiden. Tillståndshavaren bör utse en eller flera lämpliga personer för denna uppgift och informera dessa om vilka regler som gäller. De som är serveringsansvariga ska ha fyllt 20 år och anmälas till kommunens tillståndshandläggare av tillståndshavaren. Observera att endast anställda kan vara serveringsansvariga.

Lättdrycker

Vid servering av alkoholdrycker ska lättdrycker (0-2,25 volymprocent alkohol) i tillfredsställande urval och omfattning alltid finnas att tillgå.

- Servering av alkoholdrycker ska ske med återhållsamhet. Tillståndshavare och serveringsansvariga ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället.
- Ungdom under 18 år får inte serveras alkoholdrycker, inte heller den som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel. Det är tillståndshavarens skyldighet att försäkra sig om mottagaren uppnått minst 18 års ålder, liksom att denne inte överlämnar drycken till någon annan som inte uppfyller kraven för att bli serverad (langning).
- Alkoholdrycker ska köpas av Systembolaget eller partihandlare. Den som har tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap får endast handla av Systembolaget.
- Inga andra alkoholdrycker får förekomma på serveringsstället än de drycker som serveringstillståndet omfattar och har köpts in på laglig väg.
- Gäster får inte föra med sig egna alkoholdrycker. Utlämnad alkoholdryck ska förtäras inom beviljad serveringsyta och får inte medföras från serveringsstället.
- Priserna på alkoholdrycker får inte sättas lägre än detaljhandelspriser. Priset på en alkoholdryck måste minst vara inköpspriset på varan med tillägg för skatt samt kostnader för hantering och servering. Priset ska avvägas så att konsumtion av drycker med högre alkoholhalt inte främjas. Vid prissättningen ska också observeras att mängdrabatter inte är tillåtna. T ex kan erbjudanden av typen "två till priset av en" inte accepteras när det gäller alkoholdrycker.
- Kombinationserbjudanden med mat och alkoholdryck är endast tillåtna om motsvarande alternativ med lättdryck samtidigt erbjuds. Rabatter i samband med "happy hour" och

liknande får inte omfatta endast alkoholdryck. Ett urval av maträtter och lättdrycker måste också ingå i rabatten.

- Vid all marknadsföring av alkoholdrycker gäller att särskild måttfullhet ska iakttas. Detta innebär bl. a. att reklam och dylikt inte får vara påträngande eller uppmana till bruk av alkohol. Vid annonsering i dagspress, inne i restaurangen eller på skyltar utomhus betyder detta t ex att om priset på starköl anges måste även exempel på lättdrycksalternativ och någon maträtt finnas. Mat och lättdryck skall presenteras likvärdigt med alkoholdryck.
- Servering av alkoholdrycker får endast ske under den i beslutet angivna tidsperioden (serveringstiden).
- Serveringsstället ska vara utrymt 30 minuter efter serveringstidens utgång.
- Den som beviljats tillstånd ska hos socialförvaltningen anmäla när han avser att påbörja verksamheten, om verksamheten läggs ned eller om avbrott görs i den, om verksamhetens omfattning förändras eller om det i övrigt sker någon förändring i verksamheten. Även betydande förändringar i ägarförhållandena ska anmälas till socialförvaltningen. Anmälan ska ske i förväg. Om det förhållande som anmälnings-skyldigheten avser inte har kunnat förutses, ska anmälan i stället ske utan dröjsmål.
- Ombyggnad av serveringsställe som medför väsentlig förändring av serveringslokalerna kräver särskilt medgivande av tillståndsmyndigheten.
- Tillsynsmyndighet (alkoholhandläggare och alkoholinspektörer) har tillträdesrätt till serveringsstället och alla utrymmen som ingår i verksamheten. Dessa personer ska kunna visa tjänstelegitimation.

Om bestämmelserna i alkohollagen inte följs är kommunen skyldig att återkalla serveringstillståndet. Detsamma gäller om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns kvar – t ex när det gäller tillståndshavarens lämplighet eller lokalens beskaffenhet. I vissa fall kan det vara tillräckligt att meddela tillståndshavaren erinran eller varning. Det är dessutom straffbart att bryta mot vissa bestämmelser i alkohollagen. Straffet kan bli böter eller fängelse i högst två år, vid grovt brott fyra år, och kan utdömas till såväl tillståndshavare som serveringspersonal.

Läs mer på Folkhälsmyndighetens hemsida www.folkhalsomyndigheten.se